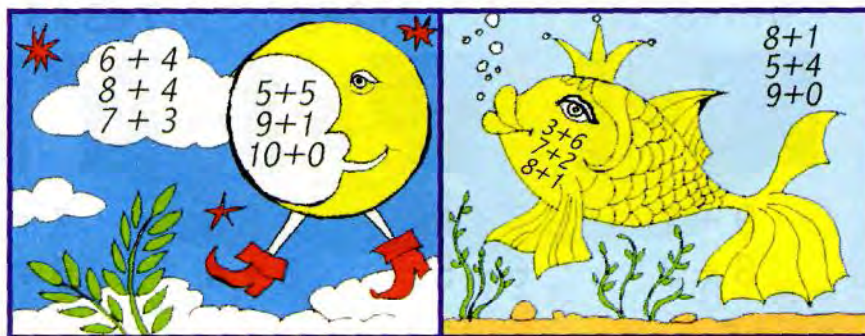

1. Мисолҳоро мушоҳида кунед, онҳо бо чӣ монанд ва бо чӣ фарқ мекунанд?

$$\begin{array}{ccccc} 8 + 2 & 6 + 3 & 9 + 0 & 12 + 4 & 15 + 5 \\ 2 + 8 & 3 + 6 & 0 + 9 & 4 + 12 & 5 + 15 \end{array}$$

2. $8 - 4$ $9 - 2$ $8 - 4$ $10 - 5$ $9 - 6$
 $7 - 4$ $6 - 5$ $7 - 4$ $10 - 6$ $9 - 7$

3. Кӣ зудтар ҳисоб мекунад?

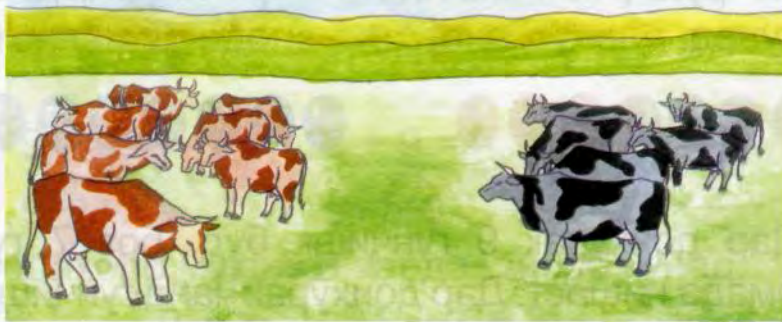

4. $9 + 4$ $9 + 3$ $6 + 6$
 $8 + 5$ $8 + 4$ $9 + 2$
 $7 + 6$ $7 + 5$ $8 + 3$

1. $9 + 5 = 14$ $8 + 6$ $7 + 7$
 $9 + 1 + 4$ $8 + 2 + 4$ $7 + 3 + 4$

2. $9 + 1 + 1$ $8 + 2 + 2$ $9 + 3 + 1$
 $9 + 1 + 2$ $9 + 2 + 1$ $9 + 1 + 3$
 $9 + 1 + 3$ $9 + 3 + 1$ $9 + 4 + 1$

3. Дар чарогоҳ 7 гов мечарид. Ба назди говҳо боз 6 гови дигар омад. Говҳо ҳамагӣ чандто шуданд?

4. Ададҳои 19, 16, 17, 13, 20-ро бо тартиби зиёдшавиашон нависед.

5. Кӣ зудтар?

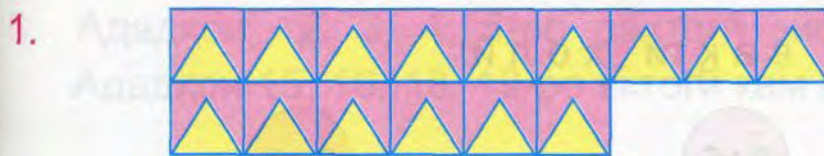
10
4

14
9

12
9 4

11
11

13
9

$$9 + 6 = 15$$

$$9 + 1 + 5$$

$$8 + 7$$

$$8 + 2 + 5$$

$$9 + 7$$

$$9 + 1 + 6$$

$$8 + 8 =$$

$$8 + 2 + 6$$

2.

$6 + 6$	$7 + 7$	$7 + 5$	$8 + 8$	$8 + 6$
$6 + 5$	$7 + 6$	$7 + 4$	$8 + 7$	$8 + 5$

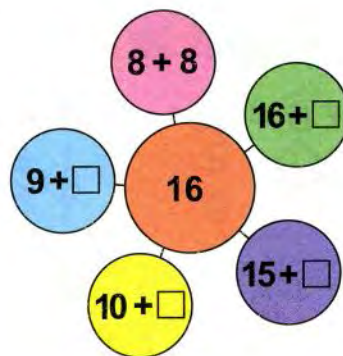
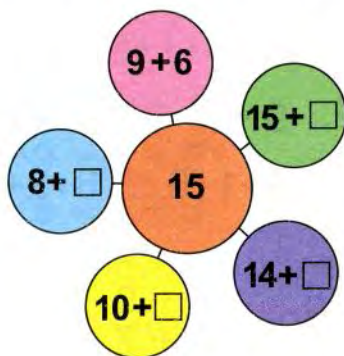
3. Аз рӯи расм масъала тартиб диҳед ва ҳал кунед.

4. Дар донхӯрак 9 гунчишк буд, боз 7 гунчишк омада нишаст. Дар донхӯрак чанд гунчишк шуд?
5. Масъала тартиб диҳед.

6. Дар вақти холӣ:

Тезгӯяк:

Дугонаам Дурдона даҳ дона дӯлона дод.

1. $9 + 8 =$ $9 + 9 =$ $8 + 8 =$
       $9 + 1 + 7$ $9 + 1 + 8$

2. Ифодаҳоро муқоиса карда, ҳисоб кунед:

$8 + 2$ $9 + 1$ $7 + 3$ $6 + 4$
 $8 + 4$ $9 + 2$ $7 + 4$ $6 + 5$

3. 10 моҳӣ буд. 8 моҳиро бирён карданд. Чанд моҳӣ боқӣ монд?

4. Масъалае тартиб диҳед, ки дар он ба адади 10 чамъ кардани адади 6 лозим бошад.

5. Ададҳои 2, 3, 4, 5-ро даҳтоғӣ зиёд кунед. Ададҳои 15, 16, 18, 19-ро яктоғӣ кам кунед.

6. Аз рӯи расм масъала тартиб диҳед.

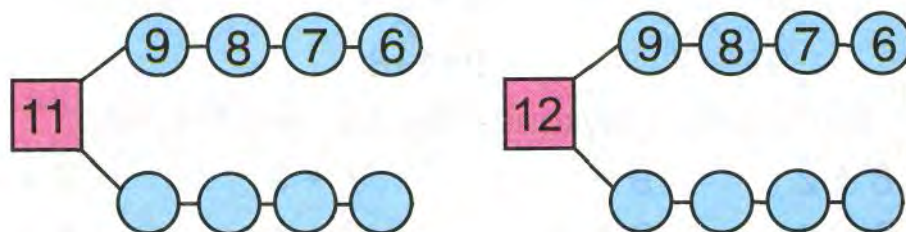

Машқҳои мустақамкунӣ

1. Мисолҳое гӯед, ки ҷавобашон 10 бошад.

2.

Доирачаҳои холиро пур кунед, таркиби ададҳои 11 ва 12 ҳосил мешавад. Онҳоро дар хотир нигоҳ доред.

3. 1) Дар ин ифодаҳо номи ададҳоро гуфта, тарзи ҳисоббарориро шарҳ диҳед:

$$\begin{array}{cccc} 8 + 3 & 9 + 2 & 7 + 4 & 6 + 5 \\ 8 + 4 & 9 + 3 & 7 + 5 & 6 + 6 \end{array}$$

2) Ҷуфти мисолҳои ҳар як сутун чӣ монандӣ ва чӣ фарқ доранд?

3) Оё аз ҷавоби ифодаи якум истифода бурда, ҷавоби ифодаи дуюмро навиштан мумкин аст?

4. Нодира 6-то лола, Самар 5-то зиёдтар лола чинд. Самар чандто лола чинд?

5. Ҳисоб кунед:

$$16 + 2 + 1 \quad 14 - 2 - 2 \quad 17 + 1 + 2 \quad 12 - 2 \quad 8 + 2$$

$$16 + 3 + 1 \quad 14 - 3 - 1 \quad 17 + 1 - 1 \quad 13 - 3 \quad 7 + 3$$

1. Ҳисоб кунед:

$$\square + 8 = 9$$

$$9 - \square = 8$$

$$6 + \square = 9$$

$$9 - \square = 6$$

$$\square + 5 = 9$$

$$9 - \square = 7$$

2. 1) Ададҳоро бо тартиби зиёдшавиашон нависед ва хонед: 5, 3, 7, 9, 10, 2, 12, 11.

2) Ифода нависед:

– ҳосили ҷамъи ададҳои 7 ва 2;

– фарқи ададҳои 7 ва 2;

– ҳосили ҷамъи ададҳои 9 ва 3;

– адади 9-ро ба 3 воҳид зиёд кунед.

3. $10 + 2 \quad 9 + 3 \quad 8 + 3 \quad 4 + 5 \quad 8 + 4 \quad 7 - 5$

$$12 - 2 \quad 12 - 3 \quad 11 - 3 \quad 12 - 5 \quad 12 - 4 \quad 7 + 5$$

4. Ду гурӯҳ арғунчакбозӣ карданд. Гурӯҳи якум 10 хол, гурӯҳи дуюм 2 хол кам гирифт. Гурӯҳи дуюм чанд хол гирифт?

1. Таркиби ададҳои 4, 5, 6-ро ба хотир оред.

2. Суммаи ададҳои 9 ва 3 чанд мешавад?
Чӣ хел ҳисоб кардед, ки 12 ҳосил шуд?

3. Дар рӯи миз аз тарафи чап 9 чӯбча ва аз рост 4 чӯбча гузored. Барои 1 даҳӣ ҳосил кардан ба 9 чӯбча чанд чӯбча илова кардан лозим аст. Чанд чӯбча ҳосил шуд? Фаҳмонед, ки ба 9 чӣ тавр 4-ро ҷамъ кардед?

4. Дар ифода номи ададҳоро гӯед ва тарзи ҳисоббарориро фаҳмонед:

$$8 + 6 \quad 7 + 6 \quad 5 + 8 \quad 6 + 7$$

1. Кӣ зудтар? Оид ба ҷамъ ва тарҳ 3-тоғӣ мисол нависед, ки ҷавобашон 10 бошад.

2. $4 + 4$ $6 + 3$ $7 + 2$ $8 + 2$ $9 + 2$ $8 + 4$
 $8 - 4$ $9 - 3$ $9 - 2$ $10 - 2$ $8 + 3$ $7 + 5$

3. Дар як куртаи чакангул 8-то гули калон, 3-то зиёдтар гули хурд дӯхтанд. Дар курта чандто гули хурд дӯхтанд?

4. Дилдора 10-то себ, Абдуғанӣ 4-то камтар себ чинд. Абдуғанӣ чандто себ чинд?

5. $3 + 3 =$ $7 + 1 =$ $12 - 2 =$ $15 - 5 =$
 $5 - 1 =$ $9 - 1 =$ $9 + 1 =$ $5 + 5 =$

1. Таркиби ададҳои 7, 8-ро ба хотир оред.
2. Дар рӯи миз аз чап 8-то доирачаи сурх ва аз рост 4-то доирачаи кабуд гузored.
8-то доирачаи сурхро чӣ тавр то 10-то доирача пурра карда метавонем? Ба 8-то доирачаи сурх чандто доирачаи кабуд илова карда мешавад?

3. Дар ифодаҳои номи ададҳоро гӯед ва тарзи ҳисоббарориро фаҳмонед:

$$9 + 7 \quad 9 + 5 \quad 9 + 6 \quad 4 + 9 \quad 5 + 8$$

4. $3 + 3 \quad 9 + 3 \quad 6 + 5 \quad 7 + 5 \quad 9 - 9 \quad 8 - 5$
 $7 + 4 \quad 8 + 4 \quad 5 + 6 \quad 6 + 6 \quad 9 - 8 \quad 7 - 5$

1. $7 + 4 \quad 9 + 2 \quad 12 - 2 - 2$
 $9 + 4 \quad 8 + 3 \quad 14 - 4 - 2$
 $8 + 5 \quad 8 + 4 \quad 16 - 6 - 1$
 $7 + 6 \quad 7 + 5 \quad 15 - 5 - 5$

2. Ифодаро навишта, ҳисоб кунед: фарқи ададҳои шаш ва се; суммаи ададҳои нӯҳ ва чор; фарқи ададҳои даҳ ва се.
3. Масъалаи шавқовар. Дар рӯи миз 4 пиёла дӯлона буд. Малика як пиёла дӯлоноро хӯрд. Дар рӯи миз чанд пиёла монд?

1. Таркиби ададҳои 9 ва 10-ро ба хотир оред.

2. Дар рӯи парта 9-то ва 5-то чӯбча гузored. Ба 9-то чӯбча 5-то чӯбчаро чӣ тавр ҷамъ мекунем?

3. Ифодаҳоро хонед ва ҷавобашонро нависед:

$$\begin{array}{cccccc} 6 + 6 & 7 + 4 & 8 + 5 & 15 + 3 - 8 & 14 - 4 & \\ 7 + 6 & 8 + 3 & 9 + 4 & 16 - 6 + 6 & 10 - 6 & \end{array}$$

4.

$$\begin{array}{cccc} 16 + 1 & 19 + 1 & 12 + 1 & 14 + 1 \\ 18 + 1 & 17 + 1 & 13 + 1 & 15 + 1 \end{array}$$

5. Ададҳои 3, 2, 4, 7-ро даҳтогӣ зиёд кунед. Ададҳои 18, 19, 12-ро яктогӣ кам кунед.

1. Ин ададҳоро хонед: 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18. Онҳо чанд даҳӣ доранд? Онҳо чанд воҳид доранд?

2. Ҳозир кадом моҳ аст? Имрӯз кадом рӯз аст? Рӯзҳои ҳафтара номбар кунед.

3. Хонед ва ҳисоб кунед:

$$\begin{array}{cccccc} 8 + 6 & 9 + 2 & 9 + 3 & 14 - 4 & 7 + 3 & \\ 9 + 5 & 8 + 3 & 8 + 4 & 15 - 4 & 8 + 2 & \\ 7 + 7 & 7 + 4 & 7 + 5 & 16 - 4 & 9 + 1 & \end{array}$$

1. Мисолҳоро нависед, ки ҷавобашон 5 ва 6 бошад:

$$4 + 4 \quad 3 + 2 \quad 8 - 4 \quad 4 + 2 \quad 10 - 4$$

$$4 + 1 \quad 9 - 4 \quad 7 - 2 \quad 8 - 2 \quad 3 + 3$$

$$7 + 2 \quad 6 - 1 \quad 5 + 3 \quad 7 - 1 \quad 5 - 1$$

2. Порчаҳоро чен кунед. Кадомаш кӯтоҳтар аст?

3. $11 + 4$ $12 + 3$ $18 - 1$ $19 + 1$ $18 - 8$
 $15 + 5$ $15 - 2$ $18 + 1$ $19 - 9$ $10 + 8$

4. Адади хурдтарин ва калонтарини якрақамаро номбар кунед.

5. Бо рақамҳо нависед: ёздаҳ, чордаҳ, ҳабдаҳ, ҳаждаҳ, бист.

1. Таркиби ададҳои 9 ва 8-ро ба хотир оред.

2. Хонед ва ҳисоб кунед:

$$9 + 7 = 16 \quad 8 + 8 \quad 9 + 9 \quad 7 + 7$$

3. $9 + 6$ $8 + 6$ $15 + 1 - 1$ $10 + 6$ $17 - 7$
 $9 + 4$ $7 + 7$ $17 + 2 - 2$ $10 - 6$ $18 - 8$
 $9 + 5$ $8 + 5$ $18 + 1 - 9$ $10 + 7$ $19 - 9$

4. Номи рӯзҳои ҳафтара номбар кунед. Пас аз якшанбе кадом рӯз меояд? Пеш аз шанбе-чӣ? Як ҳафтаю 4 рӯз чанд рӯз мешавад? Чӣ тавр ҳисоб кардед?

5. Мисолҳоеро нависед, ки ҷавобашон 7 ва 8 бошад:

$$\begin{array}{cccccc} 8 - 1 & 4 + 3 & 9 - 2 & 9 - 4 & 10 - 1 - 1 \\ 9 - 3 & 8 - 2 & 5 + 2 & 10 - 3 & 12 - 2 - 2 \end{array}$$

1. Барои хӯроки харгӯшҳо Комил 4 даста, Раҳим 2 даста зиёдтар алаф овард. Раҳим чанд даста алаф овард?

2. Ададҳои 7, 8, 9-ро ба 3 воҳид зиёд кунед.

3. Ададҳоро нависед ва дар зери ададҳои тоқ як хатча, дар зери ададҳои ҷуфт ду хатча кашед:
3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 17, 20.

4. $9 + 2$ $8 + 4$ $7 + 6$ $7 + 7$ $9 - 7$ $8 - 5$
 $9 + 3$ $8 + 5$ $8 + 6$ $8 + 7$ $9 - 6$ $8 - 6$

5. $15 - 5 + 5$ $17 - 2 - 8$ $14 - 4 + 6$
 $16 - 6 - 6$ $12 - 2 - 8$ $13 + 3 - 7$

1. Таркиби ададҳои 8 ва 9-ро ба хотир оред.

2. Ифодаро хонед ва тарзи ҳисоббарориро фаҳмонед:

$$9 + 8 = 17$$

$$9 + 9 = 18$$

3. $4 + 4$ $7 + 3$ $6 + 4$ $9 + 2$ $8 + 8$ $7 - 1$
 $8 - 4$ $7 + 4$ $6 + 5$ $8 + 3$ $8 - 8$ $9 - 5$

4. $9 + 5$ $8 + 7$ $8 + 9$ $12 - 2 - 0$
 $8 + 6$ $7 + 7$ $9 + 6$ $16 - 6 - 8$

5. Дар рӯи миз як ҷуфт доирачаҳои сурх ва ду ҷуфт доирачаҳои сафед гузоред. Кадомашон зиёданд? Чандто зиёд аст?

1. 1) Ададҳо гӯед, ки аз 10 калон бошад ва ададҳо гӯед, ки аз 15 хурд бошад.

Пешоянди адади 12-ро гӯед, пасоянди адади 12-ро гӯед.

2) Як ҳафтаю 5 рӯз чанд рӯз мешавад? Чӣ тавр ҳисоб кардед?

2. $2 + 2 + 2$ $3 + 3 + 3$ $7 + 3 + 1$ $9 + 5 - 4$
 $6 - 2 - 2$ $9 - 3 - 3$ $10 - 3 - 1$ $8 + 4 - 2$

3. Аз ҳафтто доирача гул созед. Аз 6-то ҷӯбча хонача созед.

4. Фирӯза дар як дақиқа 10 мисол, Гулнора 8 мисол ҳал кард? Фирӯза чандто зиёдтар мисол ҳал кард?

5. Порча ва хати рост кашед.

6. Ребусҳоро хонед:

2 - шанбе   3 - шанбе   3 - кунча

4 - кунча   5 - рӯд   4 - даҳ

Шумо чӣ хел ребусҳоро медонед?

1. Мисолҳоро хонед, нависед ва аз ёд кунед:

$$9 + 2 = 11 \quad 9 + 3 = 12 \quad 9 + 4 = 13 \quad 9 + 5 = 14$$

$$8 + 3 = 11 \quad 8 + 4 = 12 \quad 8 + 5 = 13 \quad 8 + 6 = 14$$

$$7 + 4 = 11 \quad 7 + 5 = 12 \quad 7 + 6 = 13 \quad 7 + 7 = 14$$

$$9 + 6 = 15 \quad 9 + 7 = 16 \quad 9 + 8 = 17$$

$$8 + 7 = 15 \quad 8 + 8 = 16 \quad 9 + 9 = 18$$

Ин ҷадвали аз даҳӣ гузашта ҷамъ кардани ададҳои якрақама мебошад. Ҷадвали аз даҳӣ гузашта ҷамъ кардан чанд мисол дорад?

2. 1) Дар зери ҷамъшавандаҳо як хатча, дар зери сумма хати мавҷ кашед ва хонед:

$$8 + 2 = 10 \quad 7 + 4 = 11 \quad 9 + 5 = 14$$

2) Дар зери тарҳшаванда як хатча, дар зери тарҳкунанда ду хатча, дар зери фарқ хати мавҷ кашед ва хонед:

$$7 - 3 = 4 \quad 12 - 2 = 10 \quad 10 - 5 = 5$$

3. Фотима 10-то, Зӯхро 8-то гули қоқу чинд. Фотима чандто зиёдтар гули қоқу чиндааст?

4. Бозии «Ҷои ман дар кучо?».

Ададхоро бо тартиби зиёдшавиашон ҷойгир кунед ва хонед:

**1, 5, 4, 2, 3, 8, 10, 9, 6, 7, 18,
11, 15, 14, 13, 12, 17, 16.**

1. Ҷадвали ҷамъи ду адади якрақамро гӯед, ки ҷавобашон 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 бошад.

2. Падар ва писар ҳезум кашонданд. Писар 9-то, падар 6-то зиёдтар ҳезум кашонд. Падар чандто ҳезум кашонд?

3. $7 + 2$ $8 - 2$ $10 - 4$ $7 - 6$ $8 + 3$ $7 + 5$
 $7 + 3$ $9 - 8$ $10 - 6$ $9 - 5$ $9 + 2$ $9 + 6$
 $7 + 4$ $8 + 4$ $7 + 6$ $9 + 8$ $9 + 7$ $9 + 9$

4. Ба ҷои катакҳо амалҳои мувофиқ гузоред:

$6 \square 4 = 10$ $18 \square 8 = 10$ $9 \square 7 = 2$
 $15 \square 5 = 10$ $10 \square 8 = 18$ $8 \square 8 = 2$

5. Мисолҳое нависед, ки ҷавобашон 8 ва 11 бошад.

6. Ду порча кашед: дарозии порчаи якум 7 см, дарозии порчаи дуюм 3 см кӯтоҳтар аст. Дарозии порчаи дуюм чӣ қадар аст?

АЗ ДАҲӢ ГУЗАШТА ТАРҲ КАРДАН

1. Ҳосили ҷамъи кадом ададҳо 5, 7 мешавад?
2. Ифодаро хонед ва ҳисоббарориро шарҳ диҳед:

$$\underline{11 - 2 = 9}$$

ё ки

$$11 - 3$$

$$11 - 4$$

$$11 - 1 = 10$$

$$11 - 1 - 2$$

$$10 - 1 = 9$$

Тарзи хондан ва ҳисоб кардани ифода.

1) Ёздаҳ тарҳи ду; 11-ро ду воҳид кам кардан; фарқи ададҳои ёздаҳ ва ду; 11-тарҳшаванда, 2-тарҳкунанда. 1 ва 1 таркиби адади ду аст. 11-адади дурақама, як даҳию 1 воҳид дорад; 2-адади якрақама.

2) Барои ҳисоб кардан тарҳкунанда (2)-ро бо ададҳои 1 ва 1 иваз намуда, тарҳшавандаро ба даҳӣ меорем. Аз 11 аввал 1-ро тарҳ (кам) мекунем, 10 ва аз 10 якро тарҳ мекунем, 9 ҳосил мешавад. 9 фарқ аст.

3. $9 + 2$ $7 + 4$ $8 + 5$ $9 - 7$ $13 - 3 - 3$ $15 - 5 - 5$
 $8 + 3$ $6 + 4$ $8 - 6$ $9 - 6$ $14 - 4 - 4$ $16 - 6 - 6$

1. Хонед ва ҳисоббарориро шарҳ диҳед:

$$11 - 5$$

$$11 - 6$$

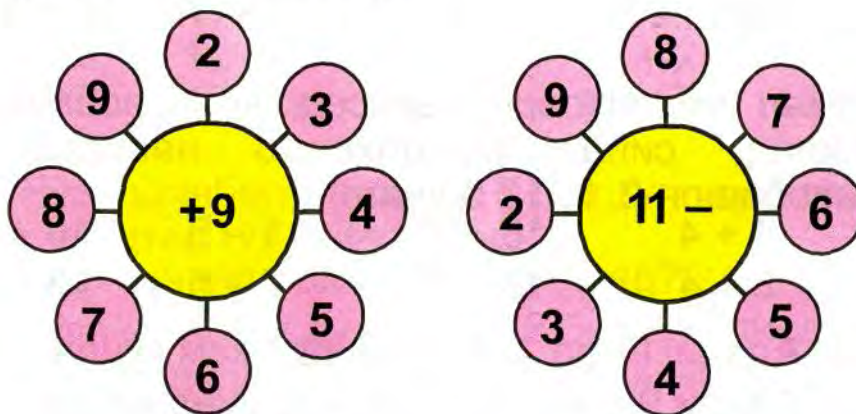
$$11 - 7$$

$$11 - 8$$

$$11 - 9$$

$$11 - 1 - 4$$

2. Ифода нависед ва ҳисоб кунед: фарқи ададҳои 9 ва 2; суммаи ададҳои 9 ва 2; суммаи ададҳои 8 ва 3; фарқи ададҳои 11 ва 3.
3. Ҷавобашро нависед:

4. Дар рӯи миз 11 чӯбча гузored. Аввал 1 чӯбчаро пинҳон кунед, пас 2 чӯбчаро пинҳон кунед. Чанд чӯбча монд? Ҷамагӣ чандто чӯбча пинҳон кардед?

Чаро аввал аз 11 якро кам кардед?

1. Хонед ва ҳисоббарориро шарҳ диҳед:

$$12 - 3 \quad 12 - 4 \quad 12 - 5 \quad 12 - 6$$

$$12 - 2 - 1$$

2. Ду порчаи хати рост кашед: дарозии порчаи якум 12 см, порчаи дуюм аз порчаи якум 4 см кӯтоҳ аст. Дарозии порчаи дуюмро ёбед.

3. Карима ва Ҳалима сангчабозӣ мекарданд. Карима 11 хол, Ҳалима 3 хол камтар гирифт. Ҳалима дар бозӣ соҳиби чанд хол шуд?

4. $8 + 2 - 2$ $11 - 2 + 2$ $10 - 8$ $2 + 8$
 $9 + 2 - 2$ $12 - 3 + 3$ $10 - 7$ $7 + 3$

1. Аввал мисолҳоро нависед, ки ҷавобашон 8 бошад, сипас мисолҳоро нависед, ки ҷавобашон 2, 3, 12 бошад.

$4 + 4$ $10 - 7$ $11 - 8$ $10 + 2$
 $8 + 4$ $13 - 5$ $7 - 5$ $13 - 1$

2. 1) Адади 11-ро 2, 3, 4 воҳидӣ кам кунед.
2) Адади 9-ро 2, 3, 4 воҳидӣ зиёд кунед.

3. Ҷуфти мисолҳоро муқоиса намоед. Онҳо чӣ монандӣ ва чӣ фарқ доранд:

$11 - 3$ $9 + 4$ $12 - 4$ $6 + 5$
 $11 - 4$ $9 + 3$ $13 - 4$ $7 + 5$

Чӣ тағйир ёфт? Натиҷа чаро зиёд ва кам шуд?

4. Ифода нависед ва ҳисоб кунед:

Суммаи ададҳои 4 ва 4; фарқи ададҳои 7 ва 0;
ҷамъшавандаи яқум 8, ҷамъшавандаи дуҷум 6;
тарҳшаванда 11, тарҳкунанда 3.

5. Тезгӯяк:

Шарифа шаш шафтолу шуст.

1. Хонед ва ҳисоб кунед:

$$12 - 7 = 5$$

$$12 - 8$$

$$12 - 9$$

$$12 - 2 - 5$$

2. $7+6$ $12-3$ $7+7$ $10+6$ $18-8$
 $8+5$ $12-4$ $8+6$ $10+2$ $19-2$
 $9+4$ $12-5$ $9+5$ $17-7$ $16-6$

3. 1) Рӯзи шанбегӣ писарҳо 8 бех гул, духтарҳо 4 бех зиёдтар гул шинонданд. Духтарҳо чанд бех гул шинонданд?
2) Рӯзи шанбегӣ духтарҳо 12 бех гул, писарҳо 4 бех камтар гул шинонданд. Писарҳо чанд бех гул шинонданд?
4. Дар ифодаҳо зери ҷамъшавандаҳо як хатча, зери тарҳқунанда ду хатча кашед:

$$9 + 5$$

$$8 + 7$$

$$12 - 4$$

$$12 - 6$$

1. Ҷадвали ҷамъи ададҳои якрақамаеро гӯед, ки ҷавобашон 14, 15 бошад.

2. Номи ададҳоро гуфта, баъд ҳисоб кунед:

$$13 - 4 = 9 \quad 13 - 5 \quad 13 - 6$$

$$13 - 3 - 1$$

3. Бо рақамҳо нависед: ҳашт, ёздаҳ, чордаҳ, шонздаҳ, нӯздаҳ, бист. Дар зери ададҳои тоқ як хатча, дар зери ададҳои ҷуфт ду хатча кашед.

4. Аз рӯи ифодаҳо масъала тартиб диҳед:

$$7 + 2 \quad 8 - 4 \quad 12 - 2 \quad 6 + 5$$

1. Номи ададҳоро гуфта, баъд ҳисоб кунед:

$$13 - 7 = 6 \quad 13 - 8 \quad 13 - 9$$

$$\begin{array}{r} 3 \quad 4 \\ \hline \end{array}$$

2. Фарзона китобе хонд, ки 12 саҳифа, Ситора китобе хонд, ки 4 саҳифа камтар дошт. Китоби Ситора чанд саҳифа дошт?

3. Бозии «Хомӯшона». Ҷавобашро нависед:

7+	4	6	7	8
	5	3	7	9

12-	3	5	7	9
	4	6	8	2

$$\begin{array}{llll} 4. & 14 - 4 & 12 - 5 & 8 + 6 & 12 + 3 - 5 \\ & 15 - 5 & 12 - 6 & 9 + 5 & 18 - 8 - 5 \\ & 16 - 6 & 12 - 7 & 7 + 7 & 17 - 7 + 10 \end{array}$$

5. Тезгӯяк. Додои Даврон дӯкони дегрезӣ дорад.

1. Таркиби ададҳои 6, 7, 8-ро ба хотир оред.

2. Ифодаро хонед ва тарзи ҳисоббарориро шарҳ диҳед:

$$14 - 5 = 9 \quad 14 - 6 \quad 14 - 7 \quad 14 - 8$$
$$\begin{array}{r} 14 - 4 - 1 \\ \hline \end{array}$$

3. Маҳбуба 14-то чормағз, Матлуба 6-то камтар чормағз шикаст. Матлуба чандто чормағз шикаст?

4. $11 - 2$ $9 - 2$ $12 - 3$ $9 + 3$ $10 + 7$
 $11 - 3$ $8 + 3$ $12 - 4$ $8 + 4$ $17 - 7$
 $11 - 4$ $7 + 4$ $12 - 8$ $4 + 8$ $10 + 10$

5. Ифода нависед: суммаи ададҳои 6 ва 3; ҷамъшавандаи якум 7 ва ҷамъшавандаи дуюм 3; адади 7-ро чор воҳид кам кунед.

1. Кадом ду ададро ҷамъ кунем 6, 7 ҳосил мешавад?

2. Хонед ва ҳисоб кунед:

$15 - 6 = 9$ $15 - 7 =$ $15 - 8 =$ $15 - 9 =$
 $15 - 5 - 1$

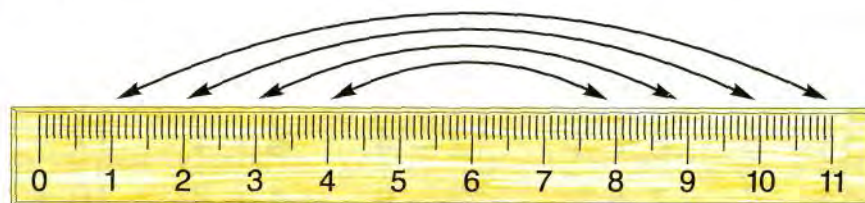
3. Дар як дақиқа Умед 12 мисол, Умар 2-то камтар мисол тартиб дод. Умар чандто мисол тартиб дод?

1. $16 - 7 = 9$ $16 - 8 =$ $16 - 9 =$
 $16 - 6 - 1$ $16 - 6 - 2$ $16 - 6 - 3$

2. $9 + 7 - 9$ $9 + 6 - 8$ $9 + 5 - 6$
 $8 + 8 - 7$ $8 + 7 - 9$ $8 + 6 - 7$
 $7 + 9 - 8$ $7 + 8 - 6$ $7 + 7 - 8$

3. Ҳосили ҷамъ ва ҳосили тарҳи ин ададҳоро ёбед:

4. Муқоиса кунед:

5. Дар як табақ 16-то помидор, дар табақи дигар 9-то камтар бодиринг буд. Помидор аз бодиринг чандто зиёд аст? Бодиринг аз помидор чандто кам аст?
6. Номи ноҳияи ҷумҳуриямонро ёбед, ки он аз 4 ҳарф иборат аст. Агар ҳарфи аввали ин номро партофта чаппа хонед, номи ашъи дигар ҳосил мешавад.

1. $17 - 8 = 9$
 $17 - 7 - 1$

$17 - 9 =$
 $17 - 7 - 2$

$18 - 9 =$
 $18 - 8 - 1$

2. $8 + 7$ $9 + 8$ $10 + 7 - 8$ $8 + 9 + 1$

3. Ҳосили ҷамъ ва ҳосили тарҳи ададҳои 10 ва 6-ро ёбед.

4. Тарзи ҳалро фаҳмонед:

$11 - 4 = 7$

$2 - 5 = 7$

$13 - 9 = 4$

5. Аз ададҳои 14, 6, 8, 7, 15, 9 истифода бурда, ҷавоби мисолҳоро нависед:

$8 + 6 =$

$8 + 7 =$

$16 - 9 =$

$14 - 6 =$

$15 - 8 =$

$16 - 7 =$

6. $8 = \square + 6$ $19 = 10 + \square$ $11 = \square + 10$

$10 = \square + 9$

$16 = 10 + \square$

$12 = \square + 10$

Дар вақти
холой.

Секунҷаҳоро шуморед ва ба миқдори секунҷаҳо миқдори чоркунҷаро ҳам кунед, кадом адад ҳосил мешавад? Ҳамин хел манзара созед.

1. Хонед ва ҳисоб намоед:

$17 - 8 - 1$

$17 - 9$

$17 - 10$

2. $8 + 2$ $9 + 2$ $13 - 4$ $14 - 5$ $16 - 7$

$8 + 3$ $11 - 2$ $9 + 4$ $9 + 5$ $17 - 8$

3. Ифода нависед: адади 8-ро панҷ воҳид кам кунед; фарқи ададҳои ҳашт ва панҷ; тарҳшаванда ҳашт ва тарҳкунанда панҷ.

4. Аз ададҳои якҷама: 2, 2, 0, 3 истифода бурда, ададҳои дуҷама нависед.

1. Хонед, нависед ва дар хотир нигоҳ доред:

$11 - 2 = 9$	$12 - 3 = 9$	$13 - 4 = 9$	$14 - 5 = 9$
$11 - 3 = 8$	$12 - 4 = 8$	$13 - 5 = 8$	$14 - 6 = 8$
$11 - 4 = 7$	$12 - 5 = 7$	$13 - 6 = 7$	$14 - 7 = 7$
$11 - 5 = 6$	$12 - 6 = 6$	$13 - 7 = 6$	$14 - 8 = 6$
$11 - 6 = 5$	$12 - 7 = 5$	$13 - 8 = 5$	$14 - 9 = 5$
$11 - 7 = 4$	$12 - 8 = 4$	$13 - 9 = 4$	
$11 - 8 = 3$	$12 - 9 = 3$		
$11 - 9 = 2$			

Ин қадвали аз даҳӣ гузашта тарҳ кардан мебошад.

2. Масъалаҳои тартиб диҳед, ки ин тавр ҳал шаванд:

$$8 + 1 \quad 9 - 2 \quad 10 + 5 \quad 14 - 6$$

3. Ҷуфти ифодаҳоро муқоиса кунед. Онҳо чӣ монандӣ ва чӣ фарқ доранд:

$$6 + 4 \quad 8 - 3 \quad 7 + 2 \quad 11 - 2 \quad 9 + 6 \quad 12 - 4$$
$$6 + 5 \quad 8 - 4 \quad 6 + 2 \quad 11 - 3 \quad 9 + 7 \quad 12 - 3$$

4. Дар як дақиқа Латофат 14 калима ва дугонааш 9 калима фикр карда ёфт. Кӣ зиёдтар калима фикр карда ёфт?

1. Бо рақамҳо нависед: ҳафт, ҳабдаҳ, чор, чордаҳ, се, сездаҳ, панҷ, понздаҳ, шаш, шонздаҳ. Кадоме аз онҳо адади тоқ ва кадомаш адади ҷуфт аст?

2. Тарзи ҳисоббарори ро гуфта, мисолҳоро ҳал кунед:

$$\begin{array}{cccccc} 9 + 4 = 13 & 8 + 6 & 15 - 6 & 17 - 8 & 18 - 9 & \\ 13 - 4 = 9 & 14 - 6 & 9 + 6 & 9 + 8 & 9 + 9 & \end{array}$$

3. $9 + 6$ $10 + 5$ $6 + 9$ $11 - 2$ $11 - 4$ $11 - 6$
 $8 + 7$ $7 + 8$ $15 + 0$ $11 - 3$ $11 - 5$ $11 - 7$

1. Кадом ду ададро ҷамъ кунем, 12 (13, 14) ҳосил мешавад?

$$\begin{array}{ccc} 7 + \square = 8 & \square - 5 = 9 & 14 - \square = 7 \\ \square + \square = 4 & 12 - \square = 9 & \square - 8 = 7 \\ 5 + \square = 9 & \square - 2 = 9 & 16 - \square = 7 \end{array}$$

3. Кадомаш дарозтар? Чен кунед ва ҳисоб намоед:

4. Пагоҳӣ ба дӯкон 8 халта карам оварданд ва то бегоҳ 4 халта карамро фурӯхтанд.
Дар дӯкон чанд халта карам монд?

5. Ҷавобашро нависед:

+	3	9	7	5	6	8	9	5	8	9
	8	4	2	6	7	4	6	9	8	9

-	9	9	11	13	16	18	14	12	12	15	17
	5	4	4	9	7	9	6	7	8	9	8

1. Шамсия ба модараш 9-то гул, Олима ба модараш 4-то камтар гул тӯҳфа кард. Олима ба модараш чандто гул тӯҳфа кард?

2. Модар бо фарзандҳояш пиёз хишома мекард. Модар 7 ҷӯяки пиёз, фарзандонаш 5 ҷӯяки пиёзро хишома карданд. Онҳо ҳамагӣ чанд ҷӯяки пиёзро хишома карданд?

3. $7 + 4$ $8 + 4$ $16 - 7$ $12 + 2 - 4$
 $11 - 7$ $12 - 4$ $9 + 7$ $14 + 1 - 5$
 $6 - 6$ $15 + 0$ $8 - 0$ $17 - 1 - 7$

4. Ададҳои 5, 6, 7, 8, 9-ро ба 3 воҳид кам кунед ва натиҷаашро ба 5 воҳид зиёд кунед.

1. Таркиби ададҳои 11, 12, 13, 14-ро гӯед.

2. Ҷадвали ҷамъи ду адади якҷамааеро гӯед, ки натиҷааш 16, 17, 18 бошад.

3. Дар як синф 12 нафар духтар, дар синфи дигар 3 нафар камтар духтар меҳонад. Дар синфи дигар чанд нафар духтар меҳонад?

4. Бозии «Лото». Ба катокчаҳои ҳолӣ адади мувофиқ гузоред:

$1 + \square = 2$	$5 + 4 = \square$	$1 - \square = 0$
$2 + \square = 4$	$6 + 4 = \square$	$2 - \square = 1$
$3 + \square = 6$	$7 + 3 = \square$	$3 - \square = 2$
$4 + \square = 7$	$8 + 2 = \square$	$4 - \square = 3$

5. Кӣ зудтар ҳисоб мекунад?

$11 - 2 + 1$	$8 + 4 - 2$	$7 - 2 + 6$
$13 + 2 - 6$	$9 - 1 + 3$	$4 + 9 - 4$

МАШҚҲО БАРОИ ТАКРОР

Даҳии якум

1. Ададҳои аз 0 то 10 ва аз 10 то 0-ро номбар кунед. Ададҳои тоқ ва ҷуфтро дар доираи 10 номбар кунед.
2. Пасоянд ва пешоянди адади 8-ро гӯед.
3. Ҷадвали ҷамъ ва тарҳи 1-ро гӯед. Ҷадвали ҷамъ ва тарҳи 2-ро гӯед.
4.

$1 + 1$	$4 + 1$	$7 + 1$
$2 + 1$	$5 + 1$	$8 + 1$
$3 + 1$	$6 + 1$	$9 + 1$
$2 + 2$	$4 + 2$	$7 + 2$
$3 + 2$	$5 + 2$	$8 + 2$
$3 + 3$	$6 + 2$	$2 - 2$
5.

$2 - 1$	$5 - 1$	$8 - 1$
$3 - 1$	$6 - 1$	$9 - 1$
$4 - 1$	$7 - 1$	$10 - 1$
$3 - 2$	$6 - 2$	$9 - 2$
$4 - 2$	$7 - 2$	$10 - 2$
$5 - 2$	$8 - 2$	$10 - 10$
6. Таркиби ададҳои 3, 4, 5-ро гӯед.

7. $1 + 3$ $4 + 4$ $7 + 3$ $5 - 3$ $8 - 3$
 $2 + 3$ $5 + 3$ $3 - 3$ $6 - 3$ $9 - 3$
 $3 + 3$ $6 + 3$ $4 - 3$ $7 - 3$ $9 - 9$
8. $1 + 4$ $4 + 4$ $4 - 4$ $7 - 4$ $10 - 4$
 $2 + 4$ $5 + 4$ $5 - 4$ $8 - 4$ $10 - 10$
 $3 + 4$ $6 + 4$ $6 - 4$ $9 - 4$ $10 - 0$
9. Ададери ёбед, ки аз 8 як воҳид кам бошад;
ададери ёбед, ки аз 9 як воҳид зиёд бошад.
10. Таркиби ададҳои 6, 7, 8-ро гуед.
11. Қадвалҳои қамъу тарҳи ададҳои 5 ва 6-ро гуед.
12. $1 + 5$ $4 + 5$ $6 - 5$ $9 - 5$ $1 + 6$ $4 + 6$
 $2 + 5$ $5 + 5$ $7 - 5$ $10 - 5$ $2 + 6$ $6 + 6$
 $3 + 5$ $5 - 5$ $8 - 5$ $10 - 0$ $3 + 6$ $7 - 6$
13. Бозии «Ададери ёбед». Ададери фикр кунед
(адади якрама бошад). Онро ба як воҳид зиёд
кунед. Адади ҳосилшударо як воҳид кам кунед.
Қадам адад ҳосил шуд? Чаро адади фикр-
қардашуда ҳосил шуд?
14. Қадам ду ададро қамъ кунем, 9 ҳосил
мешавад?
15. Қалимаери ёбед, ки шаш ҳарф дошта бошад.
Онро ба ҳиҷоҳо ҷудо кунед. Ин қалима чанд
ҳиҷо дорад?

16. 1) Масъалае фикр кунед, ки бо амали ҷамъ ҳал шавад.

2) Масъалае фикр кунед, ки оид ба ёфтани фарқи ду адад бошад.

17. $3 + 7$ $9 - 3$ $4 + 4$ $5 + 5$ $3 + 3$

$2 + 8$ $10 - 8$ $8 - 4$ $10 - 5$ $6 - 3$

18. Бозии «Лото». Ба катакҳои ҳоли адади мувофиқ гузоред:

10	+		=	14
----	---	--	---	----

10	+		=	6
----	---	--	---	---

	-	5	=	10
--	---	---	---	----

	-	9	=	10
--	---	---	---	----

19. Ададҳоро бо тартиби камшавиашон нависед: 6, 8, 10, 9, 7, 2, 4, 1, 3, 5.

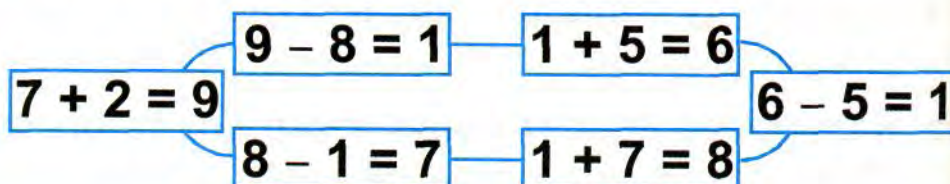
20. $0 + 7$ $8 - 1 + 3$ $10 - 3 + 3$ $7 + 2 - 2$ $7 + 2 - 2$

$17 - 7$ $9 - 1 + 2$ $10 - 4 + 4$ $6 + 3 - 1$ $6 + 3 - 1$

21. Хати рост ва порчаи дилхоҳ кашед.

22. Ҷадвали ҷамъи якро нависед. Ҷадвали тарҳи якро нависед.

23. Бозии «Мисолҳои даврӣ».

Даҳии дуюм

1. Ададҳои аз 1 то 20 ва аз 20 то 1-ро номбар кунед.
2. Таркиби ададҳои 11, 12, 13-ро гуед.
3. Дар зери ададҳои якҷама як хатча, дар зери ададҳои дуҷама ду хатча кашед ва онҳоро хонед: 4, 10, 7, 8, 12, 20.
4. Дар як хурма 6 коса шир, дар хурмаи дигар 5 коса зиёдтар шир ҳаст. Дар хурмаи дуюм чанд коса шир ҳаст?

Монанди ин масъалае тартиб диҳед, ки дар он калимаи «камтар» бошад.

5.

$10 + 5 + 1$	$15 - 5 - 3$	$18 - 8 + 4$
$10 + 6 + 2$	$16 - 6 - 4$	$19 - 9 + 9$
$10 + 7 + 2$	$17 - 7 - 7$	$14 - 4 + 4$

6. Тарзи ҳисоббарориро фаҳмонед ва мисолҳоро ҳал намоед: $15 - 8$, $15 - 6$, $9 + 9$.

7. $8 + 3 = 11$ $8 + 4$ $8 + 5$ $8 + 6$
 $11 - 3 = 8$ $12 - 4$ $13 - 5$ $14 - 6$

8. Ҳосили ҷамъи ададҳои 9 ва 7 ба чанд баробар аст? Чӣ хел ҳисоб кардед, ки адади 16 ҳосил шуд?

9. Фарқи ададҳои 14 ва 5 чанд мешавад? Чӣ хел ҳисоб кардед, ки 9 ҳосил шуд?

10. Ифода нависед: суммаи ададҳои 8 ва 2; фарқи ададҳои 10 ва 2.

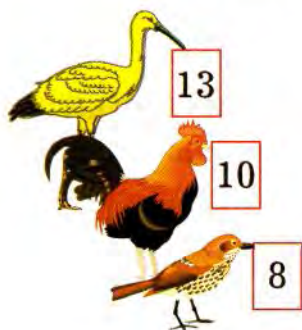
11. Ду порча кашед: дарозии порчаи якум 8 см, дуюмаш 3 см зиёдтар.

12. Ҷавоби кадомаш дуруст?

1) $10 + 3 =$ 2) $4 + 3$ $8 - 7$

$10 - 5$ $3 + 5$

$2 + 6$ $8 - 5$

$15 + 1$ $9 - 1$

$10 - 5$ $3 + 6$

$10 + 7$ $10 + 8$

13. Ҳисоб кунед ва гӯед, ки онҳо аз кадом ҷиҳат шавқоваранд?

$8 + 3$ $7 + 4$ $3 + 8$ $4 + 7$

$9 + 2$ $5 + 6$ $2 + 9$ $5 + 6$

14. $5 + 1$ $5 + 3$ $1 + 5$ $10 + 4$
 $10 + 6$ $3 + 5$ $3 + 5$ $10 + 5$
 $5 + 2$ $5 + 4$ $5 + 2$ $15 + 1$
 $2 + 5$ $4 + 5$ $2 + 5$ $10 + 8$

15. Аз рӯи расм нақл кунед ва оид ба амали тарҳ масъала тартиб диҳед.

16. Ҳисоб кунед:

$15 - 5 - 3$ $17 - 7 - 5$ $10 + 5 + 1$ $10 + 7 + 1$
 $16 - 6 - 4$ $18 - 8 - 6$ $10 + 6 + 2$ $10 + 8 + 2$

17. Тарзи ҳисоббарори ро гуфта, мисолҳоро ҳал намоед:

$9 + 9$ $18 - 9$ $14 - 5$ $16 - 7$
 $8 + 8$ $16 - 8$ $9 + 5$ $9 + 7$

18. Дар як сатил 8 сар ангур, дар сатили дигар 3 сар зиёдтар ангур ҳаст. Дар сатили дигар чанд сар ангур ҳаст?

Монанди ин масъалае тартиб диҳед, ки калимаи «камтар» дошта бошад ва баъд масъаларо ҳал намоед.

19. Таркиби ададҳои 15, 16, 17, 18-ро гӯед.

20. $2 + 2 + 2$ $4 + 4 + 4$ $6 + 2 - 2$ $8 - 4 - 3$
 $3 + 3 + 3$ $5 + 5 + 5$ $7 - 3 + 4$ $9 - 5 - 4$

21. $8 + 7$ $9 + 8$ $10 - 8$ $8 + 9 + 1$
 $8 + 5$ $9 + 9$ $16 + 1 - 9$ $10 - 8 + 9$

22. Катакҳои холиро пур кунед.

15		16		17	
10		15		16	
14		10		10	
8		8		8	
9		9		9	

23. Аз боғ 12-то чӯби дараhti сафедор ва 1-то чӯби дараhti бед оварданд. Ҳамагӣ чандто чӯб оварданд?

24. $10 + 1$ $10 + 5$ $10 + 10$ $4 + 10$
 $10 + 5$ $10 + 6$ $2 + 10$ $5 + 10$
 $10 + 3$ $10 + 8$ $3 + 10$ $6 + 10$

25. Адади 15 пас аз кадом адад меояд? Адади 17-чӣ? Пеш аз адади 20 кадом адад меояд? Пеш аз адади 10-чӣ?

26. Адади хурдтарини якрақама ва адади хурдтарини дурақамаро номбар кунед.

27. Ҳисоб кунед. Онҳо аз кадом ҷиҳат шавқоваранд?

28. $9 + 2$ $9 + 3$
 $8 + 3$ $8 + 4$ $9 + 4$ $9 + 5$
 $7 + 4$ $7 + 5$ $8 + 5$ $8 + 6$ $9 + 6$ $9 + 7$
 $6 + 5$ $6 + 6$ $7 + 6$ $7 + 7$ $8 + 7$ $8 + 8$

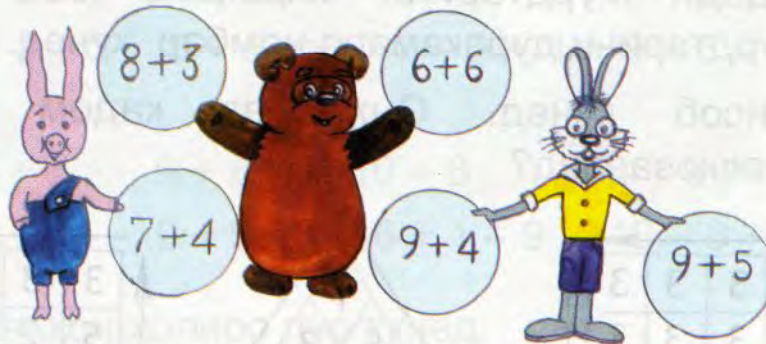

29. $9 + 1 - 6$ $7 + 3 - 4$ $10 - 8 + 6$ $4 + 4 + 2$
 $7 + 2 - 8$ $5 + 4 - 3$ $10 - 6 + 5$ $10 - 4 - 4$

30. Ҳамаи ададҳои ҷуфт ва тоқӣ аз 1 то 20-ро номбар кунед.

31. $9 + 3$ $7 + 5$ $8 - 6$ $9 + 7$
 $12 - 3$ $12 - 7$ $14 - 8$ $16 - 9$
 $9 + 9$ $18 - 9$ $7 + 7$ $6 + 6$
 $8 + 8$ $16 - 8$ $14 - 7$ $12 - 6$

32. Ҷавоби мисолҳоро нависед:

33. Як талаба дар таътили тобистона 5-то китоб, талабаи дуюм назар ба талабаи якум 3-то зиёдтар китоб хонд. Талабаи дуюм чандто китоб хондааст?

34. Дар синф чанд ҷуфт курсӣ ҳаст?

Таркиби ададҳо дар доираи 10

Таркиби ададҳоро хонед ва дар хотир нигоҳ доред.

2	1
	1

3	2	1
	1	2

4	3	2	1
	1	2	3

5	4	3	1	2
	1	2	4	3

6	5	4	3	1	2
	1	2	3	5	4

7	6	4	5	1	3	2
	1	3	2	6	4	5

8	7	6	4	1	2
	1	2	4	7	6

9	8	7	6	5	1	2	3	4
	1	2	3	4	8	7	6	5

10	9	8	7	6	5	1	2	3	4	9
	1	2	3	4	5	9	8	7	6	1

Чадвали чамъ ва тарҳ дар доираи 10

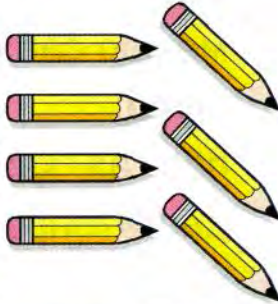

$1 + 1 = 2$	$2 - 1 = 1$	$1 + 2 = 3$	$3 - 2 = 1$
$2 + 1 = 3$	$3 - 1 = 2$	$2 + 2 = 4$	$4 - 2 = 2$
$3 + 1 = 4$	$4 - 1 = 3$	$3 + 2 = 5$	$5 - 2 = 3$
$4 + 1 = 5$	$5 - 1 = 4$	$4 + 2 = 6$	$6 - 2 = 4$
$5 + 1 = 6$	$6 - 1 = 5$	$5 + 2 = 7$	$7 - 2 = 5$
$6 + 1 = 7$	$7 - 1 = 6$	$6 + 2 = 8$	$8 - 2 = 6$
$7 + 1 = 8$	$8 - 1 = 7$	$7 + 2 = 9$	$9 - 2 = 7$
$8 + 1 = 9$	$9 - 1 = 8$	$8 + 2 = 10$	$10 - 2 = 8$
$9 + 1 = 10$	$10 - 1 = 9$		

$1 + 3 = 4$	$4 - 3 = 1$	$1 + 4 = 5$	$5 - 4 = 1$
$2 + 3 = 5$	$5 - 3 = 2$	$2 + 4 = 6$	$6 - 4 = 2$
$3 + 3 = 6$	$6 - 3 = 3$	$3 + 4 = 7$	$7 - 4 = 3$
$4 + 3 = 7$	$7 - 3 = 4$	$4 + 4 = 8$	$8 - 4 = 4$
$5 + 3 = 8$	$8 - 3 = 5$	$5 + 4 = 9$	$9 - 4 = 5$
$6 + 3 = 9$	$9 - 3 = 6$	$6 + 4 = 10$	$10 - 4 = 6$
$7 + 3 = 10$	$10 - 3 = 7$		

$1 + 5 = 6$	$6 - 5 = 1$	$1 + 6 = 7$	$7 - 6 = 1$
$2 + 5 = 7$	$7 - 5 = 2$	$2 + 6 = 8$	$8 - 6 = 2$
$3 + 5 = 8$	$8 - 5 = 3$	$3 + 6 = 9$	$9 - 6 = 3$
$4 + 5 = 9$	$9 - 5 = 4$	$4 + 6 = 10$	$10 - 6 = 4$
$5 + 5 = 10$	$10 - 5 = 5$		

$9 - 8 = 1$	$1 + 9 = 10$
$10 - 8 = 2$	$10 - 9 = 1$

Хонед ва дар хотир нигоҳ доред. Ҳисоб кунед ва гӯед, ки чадвалҳои чамъ дар доираи даҳии яқум ҳамагӣ чанд мисол доранд? Чадвалҳои тарҳ чӣ?

		
		
		
<p>10 = 1 даҳӣ 1 даҳӣ = 10 воҳид 2 даҳӣ = 20 воҳид</p>	<p>Таркиби адади 5 4 ва 1; 3 ва 2; 3, 1, 1; 2, 2, 1; 1, 1, 1, 1, 1.</p>	<p>Таркиби адади 11 9 ва 2; 8 ва 3; 6 ва 5; 7 ва 4; 2 ва 9; 3 ва 8; 5 ва 6; 4 ва 7; 4, 4, 3; 7, 2, 2 ва ғайра</p>

Бачаҳои азиз!

Барои беҳдошти саломатиатон ва пешгирии бемориҳои дарунрав қоидаҳои зеринро риоя намоед:

- меваҳои сабзавотро пеш аз хӯрдан бо оби ҷӯш шӯед;
- пас аз қазои ҳоҷат ва пеш аз хӯрокхӯрӣ дастатонро ҳатман бо собун шӯед;
- фақат оби ҷӯшонидашударо нӯшед;
- хӯрокро тозаву покиза нигоҳ доред;
- хӯроки хунукшударо пеш аз хӯрдан ҳатман гарм кунед;
- обро дар зарфи тоза, зери сарпӯш нигоҳ доред;
- барои даст шустан ба хоҳару додарақонатон ёрӣ диҳед.

МУНДАРИҶА

Даҳӣ. Давраи тайёри	3
Муқоисаи ашёҳо	12
Ададҳо аз 1 то 10	17
Хатҳо. Хати каҷ ва рост	33
Ҷадвали ҷамъ ва тарҳ дар доираи 10	46
Ҷамъшаванда. Сумма	66
Тарҳшаванда. Тарҳкунанда. Фарқ	78
Даҳии дуюм. Ададҳои 11-20	86
Ҷамъ ва тарҳ дар доираи 10	96
Аз даҳӣ гузашта ҷамъ кардан	101
Аз даҳӣ гузашта тарҳ кардан	118
Машқҳо барои такрор	130

Саҳифаҳои 101-107 ва 118-129 ба қалами О. Шуайбова дахл доранд.

**Ҳамидова Аҳсанобону, Аҳмадова Ҷамила,
Шуайбова Оҷаҷон**

МАТЕМАТИКА

Китоби дарсӣ барои синфи 1

Гуруҳи нашрӣ:

Муҳаррир	М. Муродов
Мусахҳех	Б. Мирзоев
Дизайн ва ороиш	М. Муродов
Муҳаррири техникӣ	Д. Қурбонов
Ҷопи компютерӣ	М. Боева

© Хазинаи хайрияи «Сарпараст», 2005

Литсензияи № 049

© ЗАО “Издательство “Учебная литература”, 2005

Ба ҷопаш 08.04.05 имзо шуд.
Андозаи қоғаз 70x90 1/16 Қоғазӣ офсетӣ.
Гарнитурани Agial Tj. Ҷопи офсетӣ.
Ҳаҷм 9 ҷузъи ҷопии аслий.
Адади нашр 130 000 (II - 90 000)

Заказ № 14682

Отпечатано в ОАО «Саратовский полиграфический комбинат». 410004, г. Саратов, ул. Чернышевского, 59.

НИШОНИ ДАВЛАТИИ ТОЧКИСТОН

ПАРЧАМИ ДАВЛАТИИ ТОЧКИСТОН

**СУРУДИ МИЛЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

Шеъри Гулназар Келдӣ

Оҳанги Сулаймон Юдаков

*Диёри арҷманди мо,
Ба бахти мо сари азизи ту баланд бод,
Саодати ту, давлати ту бегазанд бод.
Зи дурии замонаҳо расидаем,
Ба зери парчами ту саф кашидаем,
кашидаем,*

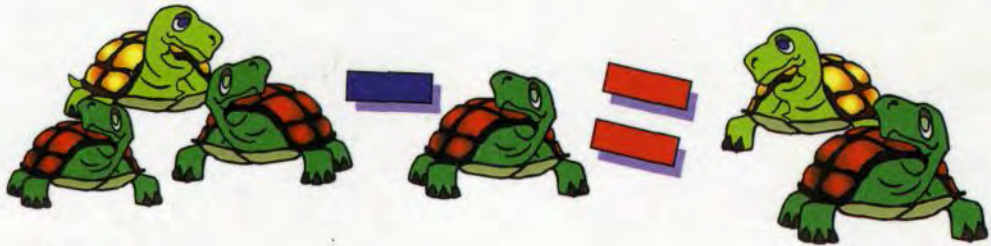
*Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!*

*Барои нангу номи мо
Ту аз умеди рафтагони мо нишонаӣ,
Ту баҳри ворисон ҷаҳони ҷовидонаӣ,
Хазон намерасад ба навбаҳори ту,
Ки мазраи вафо бувад канори ту,
канори ту,*

*Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!*

*Ту модарӣ ягонаӣ,
Бақои ту бувад бақои хонадони мо,
Мароми ту бувад мароми ҷисму ҷони мо,
Зи ту саодати абад насиби мост,
Ту ҳастиву ҳама ҷаҳон ҳабиби мост,
ҳабиби мост,*

*Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!*

★+2

1+2=3
2+2=4
3+2=5
4+2=6
5+2=7
6+2=8
7+2=9
8+2=10

★+3

1+3=4
2+3=5
3+3=6
4+3=7
5+3=8
6+3=9
7+3=10

★+4

1+4=5
2+4=6
3+4=7
4+4=8
5+4=9
6+4=10

★+5

1+5=6
2+5=7
3+5=8
4+5=9
5+5=10

★+6

1+6=7
2+6=8
3+6=9
4+6=10

★+7

1+7=8
2+7=9
3+7=10

★+8

1+8=9
2+8=10

★+9

1+9=10

